

Németország katasztrofális energiahelyzete tovább súlyosbodik, miközben Franciaország talpra áll

Atlantico.fr

Interjú Samuel Furfarival
2024. augusztus 24.

Németország a közelmúltban nettó villamosenergia-exportőrrel nettó importőrré vált. Hogyan magyarázhatók Németország energiastratégiai nehézségei a európai szomszédos országok, különösen Franciaország helyzetével való összevetésben?

Atlantico: Bár Németország Európa ipari bajnoka, energiahelyzete katasztrofális és aggasztó. Az egy kilowattnyi villamos energiára jutó szénlábnyom Németországban sokkal magasabb, mint Franciaországban, villamosenergia-termelése pedig alacsonyabb (és 2024-ben tovább fog csökkenni), annak ellenére, hogy a lakosság, az ipar és a gazdaság is sokkal nagyobb.

Samuel Furfari: A kialakult helyzet hihetetlen, kétségbeejtő, és egy külön könyvet érdemelne. Engedjék meg, hogy kitérjek az okokra. Először is fontos megérteni, hogy az energiaszektorban a döntések – jó vagy rossz – következményei évekig, sőt évtizedekig érezhetőek.

Az első világháború előtt Németország volt a világ tudásközpontja. Tudomány, technológiai know-how, és különösen a vegyipar... Szinte minden Németországban volt. Abban az időben a kutatók németül publikáltak, nem angolul. De az 1918-as vereséggel Németország mindent elveszített, beleértve az olaj- és a gáziparban lévő eszközeit is. A háborús jóvátételek kifizetéséhez azonban Németországnak fel kellett számolnia szénhidrogén-érdekeltségeit. Ezzel kezdődött minden. Ma még az olyan országokban is van olajtársaság, mint Portugália. Spanyolországban a Repsol, Olaszországban az ENI. Belgiumnak volt a Petrofinája, mielőtt a Total megvásárolta volna, nem beszélve a nagy országokról. De Németországban egyetlen jelentős olajtársaság sem bukkant fel. Az Európai Közösség létrejöttkor Németország az atomenergia fejlesztésében látott lehetőséget, és felkarolta azt. 1958-tól, az Euratom létrehozásával Németország teljes mértékben elfogadta a nukleáris irányzatot. Ám a második világháború borzalmaiból született pacifizmus végül mindent elszabotált: a pacifista mozgalmaknak, amelyek később kifejlődtek az ökológusok, sikerült felszámolniuk a német nukleáris ipart, és odáig jutottak, hogy rákényszerítették a Siemens-t, a világ egyik vezető gyártó cégét, hogy hagyják el az ágazatot. E bezárásnak óriási következményei lettek. Hatékony, bőségesen megtérülő és biztonságos erőműveket működtettek, de hirtelen bezárásuk jelentős makrogazdasági kihatással volt a villamos energia árára, és így a teljes iparágra. Ez még jobban sújtotta Németországot, egy olyan országot, amelynek ipara nagymértékben függött a nukleáris energiából származó olcsó villamos energiától. A környezetisták az atomenergia lerombolásával komoly hatást gyakoroltak az egész német ipari gazdaságra.

A helyzet tovább romlik, mert ideológiai okokból sok pénzt, erőforrásokat és hatékony infrastruktúrát pazaroltak el. Németország Brüsszelben és Strasbourgan az atomenergiával felhagyó és a megújuló energiákra összpontosító vízióját erőltette, amint azt Angela Merkel 2006-tól követelte. Sajnos ez a döntés komoly hiba a teljes Európai Unió számára, amely vakon követte Németországot. Még inkább az, amióta von der Leyen asszony került az Európai Bizottság élére.

Németországban nemcsak az egy kilowattra jutó szénlábnyom lett sokkal magasabb, mint Franciaországban, hanem a teljes villamosenergia-termelés is sokkal kisebb (és 2024-ben is tovább csökken), annak ellenére, hogy sokkal nagyobb a lakossága, erősebb az ipar és a gazdaság is. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy ezt tegyék.

Egy új tanulmány az energia-átmenetről (EnergieWende) azt állítja, hogy „ha Németország megtartotta volna 2002-es atomerőműparkját, az elért eredményeken felül további 73%-kal csökkenthette volna az üvegházgáz-kibocsátást, és ezzel egyidejűleg a felére csökkenthette volna kiadásait”. Németország túlment-e a falon az atomenergia felhagyásával?

Vajon belátjuk-e az ország nagy hibáját: éllovas akar lenni a dekarbonizációban, és ezzel egyidejűleg meg akarja szüntetni a legjobb szén-dioxid-mentes energiaforrást? Kétségtelen, hogy Németország azon döntése, hogy felhagy az atomenergiával, katasztrofális következményekkel járt, és továbbra is az is marad gazdaságára és szénlábnyomára nézve egyaránt. Kevésbé köztudott azonban, hogy több német környezetista került az orosz Gazpromtól kapott támogatás befolyása alá.

Mecklenburg-Kelet-Pomeránia tartományok kormánya, ahol az Északi Áramlat vezeték fut, valamint a német civil szervezetek egyaránt kaptak a Gazpromtól támogatást az atomenergia elleni küzdelem elősegítésére. Az energiaszektorban a pénzügyi tét kolosszális, és gyakran rejtett érdekek forognak kockán. A szélturbinák átlagos kapacitástényezője 23% körüli, ami azt jelenti, hogy átlagosan elméleti kapacitásuk 23%-át állítják elő egy teljes év során. Az okok egyszerűek: a szél nem mindig fúj megfelelő intenzitással, sőt néha le is kell állítani a turbinákat túl erős szél idején. Az egyenletesség hiányának kompenzálására rugalmas energiaforrásra van szükség, és e szerepre a gáz az ideális jelölt. A Gazprom ebből az okból szorgalmazta az atomenergia-ellenes törekvést, lehetővé téve a gáz iránti kereslet növekedését. Aki szélturbinákat szeretne, annak gáztüzelésű erőművekre is szüksége lesz. Ne higgyenek azoknak, akik sci-fivel beszélnek tele a hasunkat akkumulátorokról és egyéb nem létező és túlrazott kütyükről. Gerhard Schröder volt német kancellár ezért kötött megállapodást Vlagyimir Putyinnal az Északi Áramlat gázvezeték létrehozásáról. A szélturbinák szeszélyességének és időszakosságának kiegyenlítéséhez szükséges gázellátás mellett a cél az volt, hogy Németországot csomóponttá, az orosz gáz EU-ba irányuló elosztási színhelyévé alakítsák, Ukrajnán való áthaladás nélkül. Ennek a gázvezetéknek az volt a célja, hogy garantálja Németország gázellátását, miközben megkerüli Ukrajnát, amely ország köztudottan instabil, de Lengyelországot is, és az EU-t orosz gázzal látja el a német Balti-tengerről.

A két Északi Áramlat vezeték megsemmisítése példátlan pofon Németország számára, amely - ahelyett, hogy gázközponttá válna -, kénytelen Katarnak könyörögni vészhelyzeti gázellátásért és LNG-terminált építeni, amelynek építését a környezetisták egy évtizede blokkolnak, előnyben részesítve az orosz gázt... és természetesen a Gazpromtól jövő támogatásokat. Ez a stratégiai bűn olyannyira nem Ukrajnának, hanem az Egyesült Államoknak kedvez, hogy Németország éppenséggel egy jelentéktelen ukránt tartóztatott le.

Összefoglalva: egyik oldalon az atomenergiát ellenző pacifista és környezetista ideológusok vannak, a másik oldalon a Németország EU-n belüli hegemón pozícióját erősíteni kívánó stratégiák, akiknek számára sajnos mindkét megközelítés kudarcnak bizonyult.

A az ipari vezetők iránti bizalom hanyatlása az eurózána többi országához képest Németországban különösen éles. Ez ugye rossz előjel, aminek következményei lesznek Németország és Európa energiapiacaira nézve?

Energetikai döntéseik, különösen a hatékony atomerőművek bezárása, még évtizedekig kihatnak majd. Nemcsak makrogazdasági szempontból volt költséges, de az atomenergia mostani újbóli bevezetése ma már sokkal költségesebb lenne egy olyan időszakban, amikor az atomenergia mindenhol máshol újjáéled.

Belgiumban például az újonnan megalakult szövetségi kormány az energiaszektorban a nukleáris energia erőteljes visszaállítására összpontosít. Az olyan országok, mint Lengyelország, Csehország, Magyarország és Finnország ugyanezt az utat követik. A Westinghouse legalább 13 nukleáris reaktor építésére írt alá szerződést Ukrajnában, köztük 9 AP1000-et és 4 másik reaktort (valószínűleg szintén AP1000-et) a Khmelnitski erőműben. Ha a Siemens nem építette volna le az atomiparát, szerintem épült volna egy vagy több német atomerőmű is Ukrajnában. Hasonlóképpen, ha Franciaország nem követte volna vakon Németországot, az EDF egy vagy több üzemet is el tudott volna adni. Ehelyett az amerikaiak foglalják el az európai piacot. Amikor az interjú elején a „kétségbeesett” szó használata nem volt túlzás. Európában mindenhol az atomenergiát tekintik életképes megoldásnak, kivéve Németországot. Németország energiaszakadéka vezetett minket, de ők fogják fizetni a legnagyobb árat.

Hogyan tud Németország kijutni ebből a szakadékból?

A hibás ideológiából való kilábaláshoz először be kell ismerni a tévedést. Ezt tette a Szovjetunió. Ameddig Németország nem ismeri el, hogy hibát követett el – a nácizmussal ezt megtette, bár a két ügy nem azonos jellegű és eltérő léptékű –, mindaddig tovább fog süllyedni. És még ha felismeri is a tévedést, 10-15 évbe telik a helyzet orvoslása. Ezért szenved jelenleg, a német ipar, és fontolgatja egyre gyakrabban tevékenységének áthelyezését máshová.

Az energia a gazdaság motorja; ha az ára túl magas, a versenyképesség ellehetetlenül. Németország két nagy kockázatot vállalt: felhagyott az atomenergiával és a szélenergiára összpontosított, és mindent elveszített. Szerencsére Franciaország elkezdte összeszedni magát. El kell ismerni, hogy nukleáris fronton voltak hibák, például Fessenheim bezárása Hollande és Macron idején, de sikerült időben helyrehozni, amit elrontottak. Ami a megújuló energiákat illeti, Franciaország jól tenné, ha azonnal felhagyna a szélturbinák utópiájával, amennyiben nem akar úgy jární, mint Németország.

Samuel Furfari kijelentéseinek utána lehet nézni legutóbbi könyvében:

Energia-bizonytalanság: Az EU versenyképességének szervezett szétverése. (Energy insecurity: The organised destruction of the EU's competitiveness)

<https://www.amazon.fr/Energy-insecurity-organised-destruction-competitiveness/dp/B0C2SFNG3X>

Fordítás: 2024. augusztus 24. Szarka László Csaba